

Nr. 7 Juli 2000

Ændring af reglerne om isolation

Generhvervelse af kørekort - Ændring af færdselsloven

60. Langvarig sagsbehandling - Menneskerettigheder - Forlig ved Menneskerettighedsdomstolen
61. Beviser - Vidner - Børns troværdighed
62. Retsmøder - Overværelse af medsigtedes forklaring - Berømmelse med for korte frister
63. Anklagere - Habilitet
64. Vold - Beviser, tiltalte erkender sig skyldig, men bliver frifundet
65. Sagsomkostninger - Dømt i mindre omfang
66. Samfundstjeneste - Vidnetrusler
67. Samfundstjeneste - Databedrageri
68. Urigtige erklæringer til offentlige myndigheder - DNA-test
69. Urigtige erklæringer til offentlige myndigheder - Forsæt
70. Pålæg - Narkotikasag
71. Røveri - Betinget straf
72. Betinget straf - Fuldbyrkelse på grund af vilkårsovertrædelse
73. Færdselsloven - Højresving - Egen skyld
74. Samfundstjeneste - Databedrageri
75. Afgiftsunddragelse - Skat og Told - Betinget straf

Politiets årsberetning 1999

Kriminalistisk Årbog 1999 - Bogomtale

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Postbox 1051
1007 København K
Telefon 3311 7522
Telefax 3332 4775

Landsforeningens bestyrelse:

Thomas Rørdam
formand, København

Bent Holmberg
næstformand, Aalborg

Michael Abel
Holbæk

Karen Marie Dyekjær
Esbjerg

Hanne Gullitz
Århus

Poul Jost Jensen
Glostrup

Mogens Juhl
Odense

Mette Lauritzen
København

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: 1080

Formandens adresse:

Postbox 9017, 1022 København K

Telefon 3312 4540
Fax 3393 4540

"Sikke et cirkus!"

Citatet stammer fra T5. Hundrevis af folk forsamlet uden for Københavns Byrets Anneks. 5 reportagevogne fra TV-selskaber parkeret på Nytorv. Der er opbygget et kamerapodie i Slutterigade for at få en fordelagtig skudvinkel.

Sagens parter T5 og T6 har naturligvis hjulpet godt til undervejs ved at holde hof foran byretten efter retsmøderne. Men landsretten er hoppet på (reportage)vognen ved at tillade TV-transmission af domsafsigelsen i en byretssag.

Desværre kom landsrettens kendelse så sent til redaktøren, at den må vente til næste hæfte.

Men i disse fodboldtider tænker redaktøren sit, måske skulle man have taget springet fuldt ud, og anordnet storskærm opstillet på Nytorv? De ved, den forhøjning, der tidligere er omtalt i hæfte 4, side 87, ville være velegnet hertil.

Ændring af reglerne om isolation

Folketinget har vedtaget en række retsplejelovsændringer den 18/5 2000, der træder i kraft den 1/7 2000, herunder regler i RPL § 60 og § 767 for, hvorledes man under en domsforhandling skal træffe bestemmelse om fortsat varetægtsfængsling, hvis der ikke er tale om en tilståelsessag. Vigtigst er de ændrede isolationsregler:

§§ 770 a-770 c ophæves, og i stedet indsættes:

"§ 770 a. Retten kan efter anmodning fra politiet bestemme, at en varetægtsarrestant skal udelukkes fra fællesskab med de øvrige indsatte (isolation), hvis

- 1) varetægtsfængslingen er besluttet i medfør af § 762, stk. 1, nr. 3, og
- 2) der er bestemte grunde til at antage, at varetægtsfængslingen i sig selv ikke er tilstrækkelig til at hindre arrestanten i at vanskeliggøre forfølgningen i sagen, herunder ved gennem andre indsatte at påvirke medsigtede eller ved trusler eller på anden lignende måde at påvirke andre.

§ 770 b. Isolation må kun iværksættes eller fortsættes, hvis

- 1) formålet hermed ikke kan tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger, herunder ved at anbringe arrestanten i andet arresthus end bestemte andre indsatte eller på anden måde afskære arrestanten fra samvær med sådanne indsatte eller ved at etablere brevkontrol, besøgskontrol eller besøgsforbud,
- 2) indgrebet, herunder den særlige belastning, som indgrebet kan medføre på grund af arrestantens unge alder, fysiske eller psykiske svagelighed eller personlige forhold i øvrigt, ikke står i misforhold til sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis arrestanten findes skyldig, og
- 3) efterforskningen fremmes med den særlige hurtighed, som er påkrævet ved varetægtsfængsling i isolation, herunder ved benyttelse af mulighederne for bevissikring efter § 747.

§ 770 c. Hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven ikke kan medføre fængsel i 4 år, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 4 uger.

Stk. 2. Hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 4 år eller derover, men ikke fængsel i 6 år, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 8 uger.

Stk. 3. Hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 3 måneder. Retten kan dog undtagelsesvis tillade, at en isolation udstrækkes ud over 3 måneder, hvis afgørende hensyn til forfølgningen gør fortsat isolation påkrævet, uanset den tid arrestanten hidtil har været isoleret.

Stk. 4. Hvis arrestanten er under 18 år, må isolation i ingen tilfælde finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 8 uger. "

Der bliver i § 770 e udvidet adgang til at få kæremål om isolation behandlet mundtligt, og Justitsministeren pålægges efter § 776 at fastsætte særlige regler for isolerede

om udvidet adgang til besøg m.v. samt tilbud om regelmæssige og længerevarende samtaler med præster, læger, psykologer eller andre.

I Straffeloven bliver der efter § 86 anordnet yderligere afkortning af straf svarende til en dag for hvert påbegyndt tidsrum af 3 døgn, hvor den dømte har været isoleret.

- 0000 -

Under Retsudvalgets behandling af loven, der blev fremsat den 6/10 1999, stillede man den 5/11 1999 følgende spørgsmål til Justitsministeren:

"Hvorledes sikres det, at en isolationsanbragt ikke risikerer at "sidde på bekendelse", dvs. sidde i isolation med henblik på tilståelse? Finder ministeren det nødvendigt at skærpe reglerne, så den risiko fjernes? I alle tilfælde bedes ministeren yde lovteknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer, at isolationsfængslede ikke "sidder på bekendelse".

Umiddelbart finder man ikke i den vedtagne lov spor af en sådan rådgivning.

Generhvervelse af kørekort – Ændring af færdselsloven

I hæfte 4 af Landsforeningens Meddelelser er kort side 82 omtalt mulighederne for i videre omfang at idømme betinget straf med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholbehandling. Efter oplysning fra Kriminalforsorgen skulle der til alle beskikkede advokater i maj/juni være udsendt et cirkulære om overgangsordninger for personer, der før den 1/6 2000 er idømt frihedsstraffe på 60 dage og derunder.

Der er imidlertid også ved en færdselslovsændring af 13/4 2000, L 156, vedtaget mere lempelige tidsfrister for generhvervelse af førerretten, også med ikrafttræden den 1/6 2000

I § 132 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Såfremt der inden udløbet af frakendelsestiden er sket fornyet frakendelse af førerretten, regnes de i stk. 1 og 2 nævnte frister for indbringelse af spørgsmålet om generhvervelse for domstolene fra datoen for den seneste dom, hvorved førerretten er frakendt den pågældende.«

Det hedder i bemærkningerne:

"Anvendelsen af bestemmelsen i færdselslovens § 132 om generhvervelse af førerretten før frakendelsestidens udløb har givet anledning til kritik fra såvel politisk som praktisk side for så vidt angår den gældende praksis for fristberegningen ved flere førerretsfrakendelser efter hinanden.

Efter den nuværende praksis beregnes fristen for indbringelse af en ansøgning om generhvervelse af førerretten før tiden først fra det tidspunkt, hvor en tidligere tidsbegrænset frakendelse udløber. Dette indebærer, at der i mange tilfælde kommer til at forløbe en lang årrække, før spørgsmålet om generhvervelse kan indbringes for domstolene.

Denne praksis medfører bl.a., at personer, der gentagne gange er dømt for spiritus- eller promillekørsel, som må antages at skyldes egentligt behandlingskrævende alkoholmisbrug, ikke i tilstrække-

lig grad motiveres til at indgå i den behandling mod misbruget, som bestemmelsen i færdselslovens § 132, stk. 2, lægger op til.

Der lægges ved lovforslaget således op til en lempelse af de formelle betingelser for indbringelse af spørgsmålet om generhvervelse for retten i form af en forenkling af beregningsmetoden i disse sager.

Forslaget tilsigter derimod ikke nogen lempelse af de materielle betingelser for generhvervelse."

Ved samme lov har man fået præciseret, at fristen for indbringelse i § 132, stk. 1, sidste punktum *tidligst kan finde sted*, når der er forløbet 6 år af frakendelsestiden. Dette skulle efter bemærkningerne være i overensstemmelse med, hvorledes reglerne allerede praktiseres.

Landsforeningens Meddelelse 60/2000

Langvarig sagsbehandling – Menneskerettigheder – Forlig ved Menneskerettighedsdomstolen

Menneskerettighedskonventionens artikel 6

Dansk statsborger sigtet i 1985 for ulovligt at have indført brugt bil fra Tyskland. Frifundet i byretten, dømt i Vestre Landsret i 1986. Procesbevilling i 1993 og landsrettens dom stadfæstet af Højesteret i 1995. Sagen om langsommelig sagsbehandling er nu forligt af den danske stat med et beløb til klageren på 50.000 kr., som dækker både godtgørelse, økonomisk tab samt sagsomkostninger.

Grosse mod Danmark, app. nr. 30285/96, forlig af 8/6 2000

I august 1985 blev klageren K sigtet for i strid med registreringsafgiftsloven m.v. at have indført en brugt tysk bil til Danmark. Retten i Sønderborg frifandt ham den 26/3 1986. Sagen blev anket til Vestre Landsret, der den 22/9 1986 fandt ham skyldig og idømte en bøde på 26.000 kr., ligesom han skulle efterbetale 6.491 kr. i moms samt straffesagens omkostninger.

I februar 1993 meddelte Justitsministeriet tredjeinstansbevilling. Højesteret stadfæstede landsrettens dom den 24/1 1995. (U 1995.288 H).¹⁾

Den 2/5 2000 modtog Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol følgende meddelelse fra den danske regering:

¹⁾ I Højesterets dom anføres det, at det af en skrivelse af juni 1987 fra Justitsministeriet fremgik, at K havde søgt om tredjeinstansbevilling, men at afgørelse af ansøgningen var stillet i bero på en tilsvarende sag. ER

“I declare that the Government of Denmark offer to pay 50,000 DKK to Mr. Ruddy Grosse with a view to securing a friendly settlement of the application registered under no. 30285/96. This sum shall cover any pecuniary and non-pecuniary damage as well as costs and it will be payable immediately after the notification of the judgment delivered by the Court pursuant to Article 39 of the European Convention on Human Rights. This payment will constitute the final resolution of the case.

The Government further undertake not to request the reference of the case to the Grand Chamber under Article 43 § 1 of the Convention.”

Klageren havde forinden erklæret sig villig til at acceptere et sådant forlig.

Menneskerettighedsdomstolen konstaterer, at forliget er indgået jfr. artikel 39 i konventionen, og finder, at det er sket i respekt for menneskerettighederne, hvorfor sagen slettes af berammelseslisten.

Sagens gang i systemet:

Klage blev indgivet 2/2 1995 og registreret 26/2 1996. Den 2/3 2000 passerede den nåløjet fsva. angik sagsbehandlingstiden (i det nationale system). Øvrige klagepunkter, der ikke er gengivet i meddelelsen om forliget, blev ikke antaget til behandling. Efter skriftveksling foreslog retten, at sagen var egnet til at blive forligt, hvilket skete i slutningen af april 2000.

Sagen kan i engelsk version findes på www.echr.coe.int under pressemeddelelser for den 8/6 2000.

Landsforeningens Meddelelse 61/2000

Beviser - Vidner - Børns troværdighed

Retsplejelovens § 185

I sædelighedssag, hvor T var tiltalt for samleje/anden kønslig omgængelse med sine børn på nu 16, 14 og 6 år, begærede forsvareren indkaldt en psykolog til - generelt - at udtale sig om troværdigheden af vidneforklaringer - herunder særligt børns forklaringer. Heri fik han medhold, men ikke i, at psykologen konkret skulle vurdere de vidneudsagn, som fremkom i sagen, da denne vurdering skal foretages af nævningene og eventuelt dommerne.

V.L. 2. afd. S-1711-99, 19/8 1999

T var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 210, stk. 1 og stk. 3, jfr. § 222, stk. 1 og stk. 2 og § 225, ved på sin bopæl talrige gange op til oktober 1998 at have haft samleje og anden kønslig omgængelse (analsamleje) med sine døtre født februar 1983 og oktober 1984 samt anden kønslig omgængelse end samleje med en søn født i december 1992.

Forsvareren havde begæret en psykolog indkaldt som vidne vedr. troværdigheden af børnenes forklaringer. Landsretten afsagde under sagens forberedelse følgende

K e n d e l s e

"De afhøringsstemaer, der er angivet i 3. afsnit i skrivelsen af 13. august 1999 fra advokat A, og som ønskes belyst ved spørgsmål til psykolog P, må - selv om temaerne er af generel karakter - antages at være af betydning i forbindelse med landsrettens behandling af sagen.

Det tillades derfor, at psykolog P som begæret indkaldes som vidne under sagen med henblik på generelt at besvare spørgsmål om troværdigheden af vidneforklaringer - herunder særligt børn forklaringer.

Vurderingen af beviserne i nævningesagen skal foretages af nævningerne og eventuelt dommerne, jf. retsplejelovens §§ 903 og 904. Anmodningen i skrivelse af 10. august 1999 fra advokat A om, at psykologen, der efter det oplyste ikke på forhånd har kendskab til sagen, som sagkyndigt vidne skal "vurdere de vidneudsagn, som er fremkommet i sagen fra min klients 3 børn", tages derfor ikke til følge.

Der vil i øvrigt først under domsforhandlingen blive taget stilling til, hvilke spørgsmål der kan tillades stillet til P.

T h i b e s t e m m e s:

Det tillades, at psykolog P indkaldes som vidne under sagen."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer, at T under nævningesagen blev idømt 5 års fængsel.

Retsmøder - Overværelse af medsigtedes forklaring - Berømmelse med for korte frister

Retsplejelovens § 748

Undertiden søges retsmøder, hvor der skal tilsiges forsvarer for medsigtede, berømmet med så kort varsel, at det kan være umuligt for medforsvareren at møde op. Her var retten dog large. Et retsmøde med dags varsel blev udsat til den følgende dag, hvor medforsvareren heller ikke kunne møde, men dog nå at instruere en kollega nødtørftigt.

Retten i Århus 11. afs. SS 11.25608/99, 4/6 1999

Forsvarer F skrev den 2/6 1999:

"Efter afslutning af et retsmøde i dag modtog jeg ved hjemkomst til mit kontor kl. 11.30 meddelelse om, at der planlægges gennemført et retsmøde torsdag, den 3. juni 1999, kl. 13.00 "vedrørende A".

Min sekretær har meddelt, at jeg den 3. juni 1999 har retsmøde i Vestre Landsret i Viborg kl. 09.00 og i en ny sag sammesteds kl. 12.30, hvorfor jeg er forhindret i at være tilstede.

Dersom retsmødet indebærer en afhøring af A, må jeg insistere på selv at kunne være tilstede af hensyn til eventuel kontraafhøring. Det samme gælder, hvis retsmødet i det hele taget vedrører forhold, der angår min klient.

Jeg kan ikke acceptere, at retsmødet berammes med så kort frist - kun lidt over 24 timer - hvor man ikke kan forvente, at alle forsvarere kan være tilstede. Jeg protesterer således mod retsmødets afholdelse, hvis det på nogen måde involverer min klient, og begærer udsættelse til et tidspunkt, hvor jeg kan være tilstede.

Advokat S vil på mine vegne nedlægge denne påstand i retsmødet."

Retsmødet blev herefter ikke afholdt den 3/6, men 4/6.

Anklageren redegjorde for formålet: At opnå en forklaring fra sigtede A, hvorefter der ville blive taget stilling til, om denne sigtede fortsat skulle være varetægtsfængslet.

Advokat S protesterede på vegne F over retsmødets afholdelse og begærede et nyt retsmøde afholdt, hvor F ville have mulighed for at være til stede og stille spørgsmål til medsigtede A. Retsmødet var berammet med endog meget kort varsel. F var forhindret på grund af retsmøder i Vestre Landsret. Anklagemyndigheden fastholdt, at A's forklaring skulle opnås i retsmødet.

Byretten afsagde følgende

K e n d e l s e:

"Den for sigtede L beskikkede forsvarer, advokat F, har protesteret imod retsmødets afholdelse under henvisning til, at hun ikke har kunnet være til stede på grund af deltagelse i andre retsmøder. Forsvareren er underrettet om retsmødet og er berettiget til at overvære det, jf. retsplejelovens § 748, stk. 2. Retsmødet var oprindeligt blevet berammet til i går, men blev omberammet under indtryk af advokat F's indsigelser. Det har ikke været muligt at finde et tidspunkt inden for de nærmeste dage, hvor anklageren, samtlige forsvarere og dommeren kunne medvirke, og retsmødet er derfor blevet berammet til i dag, hvor alle - bortset fra advokat F - kunne deltage. Berammelsen er derfor ikke udtryk for en tilsidesættelse af forsvarerens ret til at overvære retsmødet, men en afvejning af hensynet til denne forsvarer og hensynet til sagens fremme, herunder en forventet forkortelse af A's varetægtsfængsling. Derfor

bestemmes:

Advokat F's indsigelser imod retsmødet tages ikke til følge."

Efter begæring traf retten bestemmelse om, at de medsigtede ikke skulle underrettes om retsmødet og ikke skulle have lejlighed til at overvære retsmødet, jfr. retsplejelovens § 748, stk. 5.

A blev herefter afhørt om de to medsigtede, herunder L, der var hans søster.

Landsforeningens Meddelelse 63/2000

Anklagere - Habilitet

Retsplejelovens § 97, forvaltningslovens § 3

Anklager A's venskab med tre interessenter i det advokatinteressentskab, som den beskikkede forsvarer F stod over for at indtræde i, og medejerskab sammen med to af disse interessenter til et sommerhus, måtte som udgangspunkt indebære, at anklage-

ren var afskåret fra at virke i sagen, jfr. RPL § 97, sammenholdt med forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Landsretten fandt imidlertid, at der ikke kunne antages at være fare for, at A's udførelse af hvervet ville kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn, jfr. forvaltningslovens § 3, stk. 2. Der blev lagt vægt på, at det oplyste venskab ikke omfattede nogen af de tiltalte personligt, heller ikke advokat F personligt, men alene nogle af dennes fremtidige medinteressenter, og at venskabet ikke indebar deltagelse i et erhvervs-mæssigt fællesskab eller i øvrigt et økonomisk fællesskab af betydning for sagen. A var således ikke inhabil.

Ø.L. 19. afd. kære nr. S-3824-99, 9/11 1999

Under en større sag om økonomisk kriminalitet (i bladene omtalt som Samson-sagen) oplyste vicesstatsadvokat A iflg. retsbogen for et retsmøde i byretten den 2/11 1999, at han indtil videre ville møde sammen med de to øvrige anklagere i sagen. A bemærkede, at nærværende sag havde været belastet af en relativ stor mængde "støj". Dette havde skygget for muligheden for en rimelig proces. Anklagemyndigheden ønskede at medvirke til at komme videre i sagen.

Han foreslog, at man holdt et planlægningsmøde med henblik på den fortsatte tilrettelæggelse af sagen.

Blandt kommentarerne hertil bemærkede den beskikkede forsvarer F, at A var en nær personlig ven af 3 af partnerne på F's kontor, og at A ejede et sommerhus sammen med 2 af partnerne. F fandt derfor, at der kunne være et habilitetsproblem, som han ikke ville undlade at gøre retten opmærksom på.

A bekræftede de nævnte oplysninger, men mente ikke at have et habilitetsproblem i forhold til F eller dennes klient.

Forsvareren for en af de øvrige protesterede mod A's indtræden i sagen og gjorde gældende, at A var inhabil som følge af sine relationer til advokater på F's kontor.

Byretten afsagde følgende

K E N D E L S E

"Domsmandsretten finder ikke, at det forhold, at vicesstatsadvokat A har et nært venskabsforhold til 3 af partnerne i det advokatinteressentskab, som den for tiltalte T beskikkede forsvarer, advokat F er medlem af, samt det forhold, at vicesstatsadvokaten

sammen med 2 af disse partnere er ejere af et sommerhus, indebærer, at vicesstatsadvokaten må anses for inhabil, jf. herved retsplejelovens § 97, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Domsmandsretten har således ikke fundet, at der består en sådan identifikation mellem advokat F og de nævnte partnere i advokatinteressentskabet, at vicesstatsadvokatens nære venskabsforhold til disse, i relation til nærværende sag, indebærer, at der foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vicesstatsadvokaten upartiskhed.

T h i b e s t e m m e s:

Vicesstatsadvokat A er ikke inhabil."

De tiltalte kærede kendelsen til Østre Landsret, og parterne sloges videre om andre spørgsmål, herunder berammelser, tid til skriftlig procedure, og at sagen trak ud, jfr. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 6.

Landsretten udtalte:

"Landsretten finder, at vicesstatsadvokat A's venskab med tre interessenter i det advokatinteressentskab, som den for tiltalte T beskikkede forsvarer har oplyst at stå over for at indtræde i, således som dette venskab er beskrevet, og medejerskab sammen med to af disse interessenter til et sommerhus som udgangspunkt må indebære, at vicesstatsadvokaten er afskåret fra at virke i sagen, jf. retsplejelovens § 97, sammenholdt med forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Landsretten finder imidlertid, at der ikke kan antages at være fare for, at vicesstatsadvokatens udførelse af hvervet som anklager i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 2. Landsretten lægger herved vægt på det forhold, at det oplyste venskab ikke omfatter nogen af de tiltalte personligt og heller ikke den for tiltalte T beskikkede forsvarer personligt, men alene nogle af dennes fremtidige medinteressenter, og at venskabet ikke indebærer deltagelse i et erhvervmæssigt fællesskab eller i øvrigt et økonomisk fællesskab af betydning for sagen. Som følge heraf kan vicesstatsadvokaten ikke anses for inhabil. Med denne begrundelse stadfæster landsretten derfor kendelsen.

T h i b e s t e m m e s:

Den påkærede kendelse stadfæstes."

Ifølge Berlingske Tidende for den 25/11 1999 blev det ved et retsmøde 14 dage efter kendelsen oplyst, at A forlod sagen på grund af "arbejdspress" fra andre sager. En afløser, en vicepolitimester fra Kolding, ville blive sat på sagen fra nytår (99/00). Den nye anklager skulle bistå de to hidtidige anklagere i sagen.

Landsforeningens Meddelelse 64/2000

Vold - Beviser, tiltalte erkender sig skyldig, men bliver frifundet

Straffelovens § 244

T erkendte sig skyldig i at have givet A et knytnæveslag i ansigtet. Hans erkendelse støttedes ikke af vidnernes forklaring, hvorfor han blev frifundet.

Københavns Byrets 14. afd. nr. 13983/99, 13/9 1999

T og S, begge 16 år, var tiltalt for vold efter straffelovens § 244 ved i forening at have skubbet til A, ligesom de flere gange slog ham i ansigtet med knyttet og flad hånd, således at han fik slået en flig af en kindtand.

Der var påstand om betinget fængselsstraf. De tiltalte erkendte sig delvis skyldige, idet T erkendte at have tildelt A et knytnæveslag på venstre kæbe, og S erkendte at have skubbet A i brystet én gang og slået ham én gang med flad hånd på kinden.

T, S, A og to yderligere vidner afgav forklaring, som kun er gengivet i retsbogen.

Byretten bemærkede:

"Tiltalte T's erkendelse af at have tildelt A et knytnæveslag i ansigtet støttes ikke af vidnernes forklaringer. Tiltalte T frifindes derfor.

Ved de af vidnerne A, B og C afgivne forklaringer, som til dels støttes af tiltalte S's egen forklaring, findes det bevist, at tiltalte S skubbede til A 2 gange og tildelte denne 1 slag med flad hånd i ansigtet og 1 knytnæveslag på kæben, hvorved A fik slået en flig af en kindtand. Det følger af det ovenfor anførte, at det ikke findes bevist, at volden er begået i forening med medtiltalte T. Tiltalte S findes med disse bemærkninger skyldig i overensstemmelse med anlageskriftet.

Straffen for tiltalte S fastsættes efter straffelovens § 244 til hæfte i 40 dage.

Retten finder det imidlertid i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand upåkrævet, at den idømte straf fuldbydes. Straffuldbyrdelsen udsættes derfor i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt."

Vilkårene for S omfattede en prøvetid på 2 år, og at han frem til sit 18. år efter de sociale myndigheders nærmere bestemmelse undergav sig foranstaltninger i henhold til § 40 i lov om social service.

Landsforeningens Meddelelse 65/2000

Sagsomkostninger - Dømt i mindre omfang

Retsplejelovens § 1008, stk. 2

Sigtet for drabsforsøg, men alene idømt 40 dages fængsel for vold efter § 244. Havde derfor krav på erstatning for uberettiget varetægtsfængsling. Politiet ville først fradrage udgifter ved retsmedicinske undersøgelser med 48.439 kr., men kom på andre tanker.

Københavns Politi J.nr. 01AA-30184-00015-99, 14/5 1999

T blev anholdt og sigtet for drabsforsøg mod sin tidligere hustru. Han var varetægtsfængslet på mistanke om § 245 i 2½ måned. Tre måneder senere blev han idømt 40 dages fængsel for vold efter § 244.

Retten bemærkede:

"Vedrørende halsgrebet bemærkes, at retten ligesom knytnæveslagene har henført dette under straffelovens § 244, idet halsgrebet efter den lægelige udtalelse må vurderes som værende af mindre farlig karakter. Det bemærkes i denne forbindelse, at det af den lægelige udtalelse fremgår, at forurettede ikke har været i livsfare som følge af halsgrebet."

T skulle betale 6.500 kr. + moms til forsvareren. Det offentlige herudover 7.600 kr. + moms.

T fremsatte herefter krav om erstatning, og statsadvokaten tillagde ham 21.000 kr. + renter. Imidlertid skrev Regnskabsafdelingen i Københavns politi, at T var dømt til at betale straffesagens omkostninger. De blev opgjort som følger (udover forsvarersalæret):

Sporundersøgelse, Retsgenetisk afd.	5.145
Retskemisk undersøgelse (forurettede)	14.340
Retskemisk undersøgelse (domfældte)	28.680
Politiattest	<u>266</u>
I alt	48.439

Der ville således bliver foretaget modregning med erstatningsbeløbet, således at det var T, der skyldte ca. 19.000 kr.

Forsvareren gjorde gældende, at sporundersøgelserne og de retskemiske undersøgelser var indhentet i anledning af den oprindelige sigtelse for drabsforsøg eller dog højst i anledning af sigtelsen for overtrædelse af § 245. Med de frifindelser, sagen indeholdt, var disse omkostninger ikke relevante for T.

Sagen blev forelagt Advokatur A, der den 14/5 1999 svarede bl.a.:

"Efter en fornyet vurdering af sagen skal jeg meddele, at Deres klient alene bør betale den ham pålagte del af Deres salær samt udgiften til indhentelse af politiattest.

Jeg har herved lagt vægt på, at uagtet Deres klient ved bl.a. at tage halsgreb på forurettede, der herefter mistede bevidstheden, selv har givet anledning til iværksættelse af efterforskningskridt (med deraf følgende omkostninger), der er sædvanlige i sager om drabsforsøg, står omkostningerne i misforhold til den skete domfældelse, hvorfor det findes rettest, at udgifterne til retskemiske og -genetiske undersøgelser afholdes af det offentlige."

Landsforeningens Meddelelse 66/2000

Samfundstjeneste - Vidnetrusler

Straffelovens § 62 og § 123

Da T ikke systematisk havde forfulgt de truede personer, og da der forelå gode personlige oplysninger, ændrede landsretten en ubetinget straf til samfundstjeneste i 60 timer (dissens).

V.L. 8. afd. a.s. S-0377-99, 18/5 1999

T på 22 år var sammen med A, ligeledes 22 år, tiltalt for:

Forhold 1, T straffelovens § 123, ved fra slutningen af marts 1998 til den 30. august 1998 jævnlige at have råbt: "Stikker, du skal dø" og spyttet og skubbet til V, når de

mødtes på gaden i anledning af V's vidneforklaring i retten i december 1997, hvor T var tiltalt for overfald på F, ligesom T i juli 1998 om aftenen ud for den lokale kro råbte til V: "Du dør V, jeg slår dig ihjel", og den 28. august om eftermiddagen råbte: "Stikker - det sker i morgen, husk jeg ved, hvor du bor."

I forhold 2 skulle begge de tiltalte den 30. august 1998 have råbt: "Stickersvin - lede stickersvin" til V og løbet efter V, der undslap.

I forhold 3 var T tiltalt ligeledes efter § 123 ved fra december 1997 til 20. august 1998 jævnligt at have råbt til F: "Du skal dø, det sker i dag, du brækker næsen inden aften", når de mødtes på gaden, ligesom T den 20. august 1998 ved grillbaren pegede på F med fingrene formet som en pistol.

T var straffet i december 1997 for to overfald, det ene mod F, med fængsel i 60 dage. Han blev løsladt i marts 1998.

T og A nægtede sig skyldige i vidnetruslerne. A blev frifundet herfor, men dømt for et hæleri med hensyn til en cykel.

Retten bemærkede vedr. T:

"Efter bevisførelsen findes det godtgjort, at tiltalte T har forfulgt vidnerne V og F med tilråb som i forhold 1 og 3 anført og desuden har spyttet efter vidnet V og peget på vidnet F med hånden formet som en pistol. Der er derimod ikke grundlag for at statuere, at tiltalte T tillige har skubbet til vidnet V, da denne episode efter de afgivne forklaringer må antages at være indtruffet, fordi vidnet V for en enkelt gangs skyld ikke ville fortrække til det andet fortov, da han mødte tiltalte T, hvorefter de begge fortsatte ligeud og gik ind i hinanden. Det findes efter bevisførelsen endvidere godtgjort, at tiltalte T som i forhold 2 anført har råbt lede stickersvin efter vidnet V og derefter er løbet efter ham sammen med medtiltalte. Tiltalte T's vedvarende forfølgning af vidnerne V og F havde ifølge tiltaltes forklaring sin baggrund i de forklaringer, vidnerne havde afgivet i retten i december 1997, hvor han var tiltalt for bl.a. overfald på vidnet F, hvad vidnerne da heller ikke var i tvivl om. De hyppige tilråb fra tiltalte over en lang periode kunne ikke andet end fremkalde alvorlig frygt hos vidnerne om mulige repressalier mod dem på grund af deres tidligere forklaringer i retten, hvad der blev væsentligt forstærket ved truslerne i juli og august om, at de skulle få brækket næsen/dø/slås ihjel, og var så stærke, at de - trods udsigten til på ny at skulle vidne mod tiltalte T i retten - til slut udløste en politianmeldelse. Ved denne forfølgning med de efter straffelovens § 266 strafbare trusler findes tiltalte T at have gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 123 som i tiltalen anført, idet han dog frifindes for at have skubbet vidnet V. Den af tiltalte T herefter forskyldte straf

fastsættes til fængsel i 4 måneder, som der ikke er grundlag for at gøre betinget. Retten har herved navnlig lagt vægt på den lange periode, gennem hvilken tiltalte T har forfulgt V og F med sine trusler, og grovheden af de i slutningen af perioden fremsatte trusler."

T blev herefter straffet med fængsel i 4 måneder. Han ankede til frifindelse, anklagemyndigheden påstod skærpelse. Han var egnet til samfundstjeneste. T og vidnerne forklarede i det væsentlige som i første instans.

Landsretten udtalte:

"Af de grunde, som er anført af byretten, tiltrædes det også efter bevisførelsen for landsretten, at tiltalte er fundet skyldig som sket.

Straffen findes at burde fastsættes til fængsel i 3 måneder.

Under hensyn til at tiltalte ikke systematisk har opsøgt de truede personer og til de foreliggende gode oplysninger om tiltaltes personlige forhold stemmer tre af de voterende for at gøre straffen betinget på vilkår om udførelse af samfundstjeneste som nærmere nedenfor anført, mens 3 voterende efter forholdenes karakter ikke finder grundlag for at gøre straffen betinget heller ikke med vilkår om udførelse af samfundstjeneste.

Efter udfaldet af stemmeafgivningen gøres straffen herefter betinget på vilkår som nærmere anført nedenfor."

Vilkårene var samfundstjeneste i 60 timer inden for en prøvetid af 1 år.

Landsforeningens Meddelelse 67/2000

Samfundstjeneste - Databedrageri

Straffelovens § 62 og § 279 a

T og S tiltalt for medvirken til databedrageri, idet de havde ladet andre få adgang til deres butik og ladet disse kopiere magnetstrimlen på Dan-kort, hvorefter der var foretaget hævnninger til et samlet beløb på 85.000 kr. ved hjælp af kopikortene. Der blev til begge idømt samfundstjeneste i 60 timer.

Københavns Byrets 27. afd. 66/99, 4/6 1999

T på 29 år og S på 30 år var under en tilståelsessag tiltalt begge for medvirken til databedrageri efter straffelovens § 279 a, ved i forening med andre for en betaling på 30.000 kr. at have bragt 7 kunders Dan-kort ud i baglokalet, hvor tre andre personer ved hjælp af en kortlæser og en computer overførte de elektroniske dataoplysninger fra kortene til andre betalingskort, der herefter blev benyttet til betaling i forbindelse med indkøb i forretninger, hvorved de pågældende forretningsdrivende blev påført et formuetab på 122.902 kr. (reguleret ned til 85.484 under sagen, ER).

S var herudover tiltalt for 2 bedragerier med hensyn til dækningsløse checks på henholdsvis 13.866 og 4.311 kr.

Der var påstand om fængselsstraffe. Begge var egnet til samfundstjeneste. T havde været frihedsberøvet 13 dage.

Retten udmålte straffe på henholdsvis 4 og 5 måneders fængsel til T og S, og bemærkede vedr. begge:

"Retten finder det upåkrævet, at denne fængselsstraf kommer til fuldbyrdelse. Imidlertid finder retten, at det ikke vil være tilstrækkeligt at idømme tiltalte en betinget dom med vilkår efter straffelovens §§ 56 og 57. Da tiltalte skønnes egnet til at udføre samfundstjeneste, idømmes der ham en betinget dom med vilkår herom."

Retten tilføjede:

"Ved sanktionsvalget for de tiltalte er der henset *til* kriminalitetens omfang og karakter, *til* de tiltaltes roller i de respektive forhold, de er tiltalt i, og *til* oplysningerne om deres personlige forhold. For tiltalte T's vedkommende er der endvidere henset *til*, at han under sagen har været frihedsberøvet som ovenfor nævnt."

- oo0oo -

Vilkårene var for begge samfundstjeneste i 60 timer inden for en prøvetid af 1 år. De dømte skulle in solidum med tidligere dømte i sagen betale erstatning.

- oo0oo -

Det fremgår af forklaringerne i sagen, at T var indehaver af en grill-bar. S var ansat. Det var S, der introducerede de tre personer med kortlæseren og computeren til T og foreslog en lille rask biindtægt. Politiets efterforskning var relativ enkel. Alle Dan-kort-indehaverne havde som sidste godkendte hævning et mindre beløb i T's grill-bar.

Herefter var der hævninger, der var ukarakteristiske for den pågældende kortindehaver.

Landsforeningens Meddelelse 68/2000

Urigtige erklæringer til offentlige myndigheder - DNA-test

Straffelovens § 163

K (formentlig somalier) dømt for urigtigt at have oplyst at være moder til nogle børn, der søgtes familiesammenført. 30 dages ubetinget fængsel og erstatning til Udlændingestyrelsen.

Retten i Lyngby SS 93-144-98, 21/9 1998

K (alderen udstreget i den tilsendte domsudskrift) var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 163 ved til Udlændingestyrelsen i forbindelse med en ansøgning om familiesammenføring at have afgivet urigtig skriftlig erklæring, idet hun oplyste at være moder til børnene A, B og C, hvilket ved DNA-test blev påvist ikke at være korrekt.

K var ustraffet og nægtede sig skyldig.

Efter den retsgenetiske erklæring var det udelukket, at K kunne være mor til de 3 børn. K blev fundet skyldig, og straffen fastsat til fængsel i 30 dage.

Byretten tilføjede:

"Uanset at tiltalte ikke tidligere er straffet, findes der på baggrund af sagens karakter ikke grundlag for at gøre straffen betinget."

K skulle endvidere betale 22.758 kr. i erstatning til Udlændingestyrelsen.

Landsforeningens Meddelelse 69/2000

Urigtige erklæringer til offentlige myndigheder - Forsæt

Straffelovens § 163

Somalisk kvinde K tiltalt for urigtig aldersangivelse på børn ved familiesammenføring. Frifindelse, da K tilhørte et nomadefolk, der ikke registrerer f.eks. fødsler. Ikke med den for domfældelse fornødne sikkerhed for, at K havde forsæt.

Retten i Lyngby SS 93-263-98, 22/3 1999

K fra Somalia på 39 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 163 ved i flere tilfælde og senest i maj 1997 over for Udlændingestyrelsen til brug for familiesammenførings sag at have afgivet urigtig skriftlig erklæring om, at hendes børn A og B var født henholdsvis i 1979 og 1980.

K var ustraffet og nægtede sig skyldig.

Retslægerådet havde på baggrund af røntgenundersøgelse af knogler og tænder samt beskrivelse af den legemlige udvikling udtalt, at A og B på undersøgelsestidspunktet i 1997 var 20 år eller derover.

Byretten udtalte:

"Den af Retslægerådet afgivne erklæring om A og B's alder lægges til grund, hvorfor det må anses for urigtigt, når tiltalte i ansøgningsskemaet underskrevet den 22. maj 1997 angav fødselsårene til henholdsvis 1979 og 1980. Det er ubestridt, at drengene er tiltaltes børn. Ved bedømmelsen af om tiltalte bevidst har afgivet urigtige oplysninger, har retten tillagt det betydning, at tiltalte tilhører et nomadefolk i Somalia, hvor der efter det oplyste ikke sker registrering af vielser, børns fødsler etc. På denne særlige baggrund og med de deraf følgende ufuldstændige data omkring tiltaltes person og familie finder retten ikke, at det med den for domfældelse fornødne sikkerhed er godtgjort, at tiltalte havde en viden om, at sønnerne havde en alder der var højere end af hende angivet. Tiltalte vil derfor være at frifinde."

- oo0oo -

Af retsbogen fremgik bl.a. under K's forklaring:

"Hun har fået at vide, hvad der står i bilaget, idet hun ikke selv kan læse det. Med hensyn til månedsangivelse og årsangivelse, kender hun årstallene, og hun kender også tallene. Hun havde imidlertid ikke dengang rede på månederne. Hun kendte således ikke forskel på januar og februar. Foreholdt side 4 i bilaget er det hende, der har skrevet "C" og årstallet herudfor, hvorimod det ud for punkt 2 og 3, "B" og "A" ikke er hende, der har angivet årstallet og datoen. Oplysningerne er opgivet efter hendes anvisning. Hun opgav den 9. februar uden at kende A's fødselsdato. Dette gjorde hun, fordi hun fik at vide, at hun skulle angive en dato. Hun kunne lige så godt have angivet en hvilken som helst anden dato. Hun tilhører et nomadefolk, hvor man ikke registrerer børn, når de bliver født."

Pålæg - Narkotikasag

Retsplejelovens § 745

Forsvarerpålæg i narkotikasag med 9 sigtede ophævet af landsretten.

V.L. 10. afd. kære S-1251-99, 26/4 1999

I en narkotikasag med 9 sigtede begærede anklagemyndigheden nogle givne forsvarerpålæg opretholdt og henviste til, at det på nuværende stadi af hensyn til sagens opklaring var påkrævet, at de sigtede ikke fik oplysning om de kvanta narkotika, som de medsigtede havde forklaret om at have aftaget af eller leveret til de sigtede.

Forsvarerne henviste til, at et forsvarerpålæg efter bestemmelsens ordlyd kun kan anvendes undtagelsesvist og til, at en videre anvendelse ville være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 6.

Byretten bemærkede:

"Af de grunde, der er anført af anklagemyndigheden og med bemærkning, at sigtede A har nægtet at afgive forklaring, findes betingelserne for at give forsvarerpålæg at være opfyldt. Pålægget opretholdes derfor indtil videre, dog længst indtil sigtede har afgivet forklaring til politiet eller under domsforhandlingen.

Vedrørende pålægget over for sigtede B's forsvarer bemærkes, at B til politirapport har erkendt at have indkøbt hash og heraf videresolgt et kilo. Under henvisning til, at det ikke fremgår af forklaringen, hvem han købte hashen af eller under hvilke omstændigheder købet fandt sted, finder retten, at betingelserne for meddelelse af forsvarerpålæg også er opfyldt for denne sigtedes vedkommende, dog således, at pålægget alene opretholdes, indtil B igen er blevet afhørt af politiet om forholdet."

Forsvareren for A kærede til landsretten. Hun henviste bl.a. til Lf.Medd. 25/1997 og U 1986.416 Ø.

De i pålægget indeholdte oplysninger var allerede forud for pålægget tilgængelige for hendes klient i andre rapporter. (Her følger en række bilagshenvisninger). Det var hendes opfattelse, at politiets og anklagemyndighedens ønske om at forholde klienten oplysningerne i rapporten bilagt med pålæg alene var for at lægge pres på ham, idet han havde meddelt, at han for tiden ikke ønskede at afgive forklaring.

Landsretten konstaterede, at byrettens kendelse om pålæg var afsagt 15/4 1999.

Resten er citat af landsrettens kendelse:

"Politimesteren i Kolding har den 22. april 1999 meddelt, at pålægget er ophævet.

På baggrund af de oplysninger, som forsvareren allerede havde adgang til at gøre sigtede bekendt med, er det ikke godtgjort, at det undtagelsesvist var påkrævet, at forsvareren fik pålæg om ikke at videregive oplysninger fra rapporten af 8. april 1999, hvorfor

b e s t e m m e s:

Der har ikke været grundlag for at meddele forsvareren pålæg som sket."

Landsforeningens Meddelelse 71/2000

Røveri - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 288

K på 20 år tiltalt bl.a. for røveri ved at have bragt en stjålen ting i sikkerhed ved vold. Belastet opvækst. 6 måneders betinget fængsel.

Københavns Byrets 4. afd. nr. 24130/97, 27/5 1998

K på 20 år var tiltalt for røveri efter straffelovens § 288, stk. 1, nr. 2, ved i en forretning på Hovedbanegården at have stjålet en pelskrave til 219 kr. og slået butikschefen A, der eftersatte hende, med et slag i brystet og et knytnæveslag i ansigtet.

Herudover tiltalt for forsøg på brugstyverier af biler uden at have erhvervet kørekort, overtrædelse af våbenloven ved at være i besiddelse af en tåregasspray, og i forhold 9 dokumentfalsk med hensyn til en falsk check på 38.300 kr., som hun forsøgte at få postkontoret til at indsætte på sin konto.

K havde fra december 1997 en betinget dom uden straffastsættelse for tyveri og brugstyveri.

Der var indhentet en personundersøgelse, hvoraf fremgik:

“ ...

Det er undersøgerens indtryk af sigtede, at hun er et barn, der er blevet gjort fortræd af de voksne. Der har ikke i familien været styrke til at tilbyde det nødvendige fun-

dament og myndigheder og institutioner har afvist hende, når hun blev for besværlig. Hun har således været udsat for ekstremt svigt. Jeg tror ikke, at der er tale om egentlig psykisk lidelse, men om svære skader personlighedsmæssigt, socialt og indlæringsmæssigt.

...”

Mod sin benægtelse blev K fundet skyldig i røveriet, dog at det kun kunne lægges til grund, at der var tildelt butikschefen et knytnæveslag i ansigtet og ikke et slag i brystet.

K blev frifundet for det ene brugstyveri.

Retten udmålte en fællesstraf af fængsel i 6 måneder og bemærkede:

“Navnlig efter karakteren af forhold 1 bør straffen som udgangspunkt være ubetinget. I betragtning af de foreliggende oplysninger om tiltaltes opvækst og personlige forhold sammenholdt med hendes unge alder og med, at hun ikke tidligere er straffet i alvorligere grad, findes det imidlertid velbegrundet at gøre straffen betinget i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, jf. § 57, på de nedenfor fastsatte vilkår.”

Vilkårene var en prøvetid på 2 år, tilsyn i 1 år samt vilkår om ambulans psykiatrisk behandling og lægeligt ledet afvænningsbehandling mod misbrug af alkohol og narkotika.

- oo0oo -

Forsvareren henviser til Medd. 7/1997.

Landsforeningens Meddelelse 72/2000

Betinget straf - Fuldbrydelse på grund af vilkårsovertrædelse

Straffelovens § 49, § 57 og § 60

Kvindelig røver, der havde fået 6 måneders fængsel betinget af bl.a. tilsyn og narko-afvænnings, jfr. ovenfor Medd. 71/2000, overtrådte vilkårene, og straffen blev udløst. Kriminalforsorgen havde i forventning heraf sikret sig, at straffen kunne afsones på en narkobehandlingsinstitution i medfør af straffelovens § 49, stk. 2.

Københavns Byrets 4. afd. nr. 29868/98, 19/2 1999

K på 20 år blev i maj 1998 for bl.a. et butikstyveri, der udviklede sig til røveri, og dokumentfalsk m.v. idømt 6 måneders fængsel betinget af en prøvetid på 2 år, tilsyn i

1 år og at undergive sig ambulant psykiatrisk behandling og lægelig ledet afvænningsbehandling mod misbrug af alkohol og narkotika, jfr. ovenfor Medd. 71/2000.

I december 1998 blev hun indberettet for overtrædelse af vilkårene med henblik på fremstilling i retten.

Tilsynet var blevet etableret en måned efter dommen på hendes bopæl. Efterfølgende mødte hun kun nogle gange til aftaler. Til tider var hun umulig at finde. Hun havde to gange under tilsynet været efterlyst af politiet med henblik på genetablering af tilsynskontakten.

K's forklaring var, at hun var ude i et kraftigt heroinmisbrug. Hun ønskede behandling for dette.

Hun blev herefter indskrevet til behandling på to forskellige institutioner henholdsvis juli 1998 og oktober/november 1998. Første sted blev hun kun en enkelt dag på institutionen, anden gang 9 dage.

I november erklærede hun, at hun ikke var interesseret i nogen former for behandling, idet hun ikke mente at være ude i misbrug. En opfattelse, der modsagdes af udsagn, dels fra K selv, dels hendes familie.

Hun var gentagne gange orienteret om retsvirkningerne af vilkårsovertrædelse.

Såfremt der blev truffet bestemmelse om afsoning af frihedsstraffen, havde Kriminalforsorgen behandlingstilsagn til en § 49, stk. 2 foranstaltning på en godkendt narkotikainstitution.

Anklagemyndigheden påstod sanktionsfastsættelse efter straffelovens § 60.

K protesterede herimod.

Retten bemærkede:

"Efter de foreliggende oplysninger om domfældte K's vilkårsovertrædelse findes det fornødent, at den ved dommen af 27. maj 1998 idømte straf fuldbyrdes."

Landsforeningens Meddelelse 73/2000

Færdselsloven - Højresving - Egen skyld

Færdselslovens § 16 og § 26

Landsretten lagde modsat byretten til grund, at T ved svingning til højre havde placeret sin sættevogn så tæt ved kantstenen, at der var "lukket af" for cyklister og knallertkørere. Knallertkøreren K, der skulle ligeud, havde "mast" sig frem langs sættevognens højre side. T blev frifundet for FL § 16 og § 26 samt straffelovens § 249, men idømt en bøde på 500 kr. efter FL § 3.

Ø.L. 8. afd. a.s. S-4385-99, 17/4 2000

T var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 249 og færdselslovens § 3, stk. 1, § 16, stk. 2 og § 26, stk. 6, ved at have ført lastbil med sættevogn ud i et kryds og svinget til højre uden at sikre sig, at manøvreren kunne udføres uden fare for K, der som knallertkører skulle ligeud. K blev påkørt af sættevognen og pådrog sig et åbent splintret skinnebensbrud.

Der var påstand om betinget førerretsfrakendelse. T, der var ustraffet, nægtede sig skyldig.

T, K og 3 vidner afgav forklaring.

Byretten udtalte:

"Det lægges efter bevisførelsen til grund, at tiltalte var opmærksom på knallertkøreren, inden han nåede krydset med B-vej. Det lægges endvidere til grund, at tiltalte holdt stille ved hjattænderne og afventede færdslen på B-vej, inden han påbegyndte sit højresving. Det lægges efter tiltaltes forklaring til grund, at han orienterede sig bagud og så knallerten holde stille bag lastbilen, inden han satte i gang. Han trillede frem over hjattænderne, hvorefter han påbegyndte svingning til højre. Han orienterede sig herefter bagud og så knallerten, der i det samme blev trukket ned under lastbilen. Efter bevisførelsen lægges det til grund, at knallertkøreren kørte frem i mellemrummet mellem lastbilen og kantstenen og holdt stille foran lastbilens forhjul, hvor han holdt, da lastbilens hjul trak ham ned.

Retten finder, at tiltalte herved har gjort sig skyldig i overtrædelse af færdselslovens § 3, stk. 1, § 16, stk. 2 og § 26, stk. 6.

Henset til at tiltalte i spejlene kunne se påkørslen, finder retten at kunne lægge til grund, at tiltalte burde have set, at knallertkøreren var kørt op langs lastbilens højre side. Henset hertil samt til de skader, som K pådrog sig, findes forholdet at kunne henføres under straffelovens § 249.

Retten finder herefter endvidere, at tiltalte ved sin kørsel har tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden og derved voldt skade på person."

T blev idømt 10 dagbøder á 200 kr. og sædvanlig førerretsfrakendelse.

T ankede med påstand om formildelse, anklagemyndigheden påstod skærpelse.

T og vidnerne forklarede i det væsentlige som for byretten. Landsretten udtalte:

"Foreløbig bemærkes, at tiltalte var fører af et sættevogntog, og at knallertføreren holdt stille foran sættevognens højre forreste hjul, men ikke som lagt til grund af byretten foran lastbilens forhjul.

Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at tiltalte i forbindelse med svingningen har aktiveret vogntogets højre blinklys, og at han placerede sættevognen så tæt på kantstenen, at der var "lukket af" for cyklister og knallertkørere. Dette understøttes af, at sættevognens højre bageste hjul ved politiets ankomst var placeret ca. 10 cm fra kantstenen.

Det må endvidere lægges til grund, at knallertkøreren har "mast" sig frem langs sættevognens højre side, og at det efter vejforholdene var uforudseeligt, at knallertkøreren skulle lige ud.

Landsretten er under disse omstændigheder betænkelig ved at anse det for bevist, at tiltalte har gjort sig skyldig i overtrædelse af færdselslovens § 16, stk. 2, og § 26, stk. 6, samt straffelovens § 249, og tiltalte vil for så vidt være at frifinde, ligesom tiltalte frifindes for førerretsfrakendelsepåstanden. Derimod finder landsretten, at tiltalte burde have opdaget, at knallertkøreren var kommet op på siden af sættevognen. Tiltalte findes herved at have overtrådt færdselslovens § 3, stk. 1.

Straffen for overtrædelse af færdselslovens § 3, stk. 1, fastsættes til en bøde på 500 kr., subsidiært hæfte i 4 dage."

Landsforeningens Meddelelse 74/2000

Samfundstjeneste - Databedrageri

Straffelovens § 62 og § 279 a

K, ansat i Socialforvaltningen, dømt for databedrageri til 299.000 kr. Samfundstjeneste i 240 timer.

Retten i Tårnby SS 106/98, 29/3 1999

K på 41 år var under en tilståelsessag i 25 forhold tiltalt for databedrageri til 299.000 kr. Som eksempel angives gerningsbeskrivelsen i forhold 1:

"databedrageri efter straffelovens § 279 a ved i september 1997 under sin ansættelse som sagsbehandlervikar i socialforvaltningen via forvaltningens EDB-anlæg maskinelt og ved anvendelse af tilfældigt klientpersonnummer at have udskrevet check, stor kr. 10.161,80, trukket på kommunens konto, hvilken check hun anvendte til betaling af egen husleje til boligselskabet A, hvorved hun skaffede sig en uberettiget vinding."

På tilsvarende vis havde hun betalt f.eks. egne el- og telefonregninger eller overført beløb til sine mindreårige børns konti.

I enkelte forhold var der ikke opgjort noget beløb, og i visse tilfælde var der tale om forsøg på grund af betjeningsfejl.

K var i 1993 straffet for dokumentfalsk og databedrageri med 3 måneders betinget fængsel og tillægsbøde. Hun var egnet til samfundstjeneste. Hun havde været frihedsberøvet 8 dage.

Straffen blev fastsat til fængsel i 1 år. Byretten bemærkede:

"Da det findes upåkrævet, at straffen fuldbyrdes nu, udsættes fuldbyrdelsen af straffen i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt herunder med vilkår om samfundstjeneste i 240 timer, jf. straffelovens § 62, idet anvendelse af helt betinget dom ikke findes tilstrækkelig."

Prøvetiden blev sat til 2 år. Hun skulle betale erstatning med 351.659 kr.

Landsforeningens Meddelelse 75/2000

Afgiftsunddragelse - Skat og Told - Betinget straf

Straffelovens § 56, skattekontrollovens § 16, momslovens § 81

T på 62 år tiltalt for at undlade at korrigere indkomstansættelse, der var 383.000 for lav, ligesom han i 4½ år havde drevet virksomhed uden at anmelde denne til momsregistrering. Betinget straf på 60 dages fængsel. Landsretten nedsatte den betingede

straf til 40 dage, men ikendte en tillægsbøde på 110.000 kr. efter anklagemyndighedens påstand.

V.L. 9. afd. a.s. S-0206-98, 28/4 1998

T på 62 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af skattekontrollovens § 16, stk. 3, jfr. § 1, ved med forsæt i årene 1991 - 1994 at have undladt at underrette skattemyndighederne om, at skatteansættelsen var for lav med i alt kr. 383.380, hvorved det offentlige blev unddraget 124.530 kr. i skat.

I forhold 2 momslovens § 81, stk. 3, jfr. stk. 1, nr. 2 (og en række yderligere bestemmelser i nuværende og tidligere momslove), ved at have drevet momspligtig virksomhed fra marts 1991 - september 1995 uden at have anmeldt virksomheden til registrering, og at have udstedt fakturaer, hvorpå der var anført moms. Statskassen var her unddraget 111.400 kr. i afgift.

Der var påstand om fængselsstraf og tillægsbøde på 115.000 kr. Forsvareren påstod betinget straf uden tillægsbøde og henviste til tiltaltes alder, og at denne nu havde en kæmpegæld til det offentlige, som han aldrig ville komme ud af, hvorfor en tillægsbøde ville være ensbetydende med den udmålte forvandlingsstraf.

Byretten udmålte en fængselsstraf på betinget fængsel i 60 dage uden tillægsbøde. Vilklårene omfattede en prøvetid på 2 år.

Anklagemyndigheden ankede til skærpelse, således at T tillige blev idømt en tillægsbøde på 110.000 kr. T påstod formildelse.

Resten er citat af landsrettens dom:

"Tiltalte har supplerende forklaret, at han fortsat arbejder som selvstændig vinduespudser. Han tjener godt 100.000 kr. om året, men virksomheden er i fremgang. Han afdrager nu månedligt 400 kr. til Kommunen. Han bor til leje hos sin datters svigermor. Han har kun gæld til Skattevæsenet.

Landsretten udtaler:

Den betingede frihedsstraf findes passende at kunne udmåles til fængsel i 40 dage.

Under hensyn til forholdenes karakter og størrelsen af de unddragne beløb, idømmes tiltalte tillige i medfør af straffelovens § 50, stk. 2, en bøde på 110.000 kr. med en forvandlingsstraf af hæfte i 40 dage.

Med disse ændringer stadfæster landsretten dommen."

Politiets Årsberetning 1999

Afslutningen på årtusindet mindes bl.a. med en kort historisk artikel om de sidste 100 år.

Side 12 ff er der en artikel om personidentifikation i samme periode. Den første fingeraftryksidentifikation fandt sted i 1905 og blev belønnet med 30 kr. Samlingen rummer i dag ca. 250.000 fingeraftryksblanketter.

Fra side 127 og dermed sidste halvdel af årsberetningen på 216 sider er der diverse tabeller og plancher, herunder en interessant statistik side 202, indgreb i meddelelshemmeligheden. Der blev givet 831 tilladelser til telefonaflytninger, 48 tilladelser til anden aflytning (formentlig hovedsagelig rumaflytning). Hovedparten naturligvis i forbindelse med narkokriminalitet. De hemmelige ransagninger er behandlet side 203.

Kriminalistisk Årbog 1999 - Bogomtale

Det Retsvidenskabelige Institut D - som det nu hedder - har udgivet en artikelsamling under redaktion af Lene Ravn og Peter Kruize. Selv har redaktørerne bidraget med henholdsvis "Kriminalprævention i lovgivningen" og "Opklaring af røveri og inkapaciteringseffekter". (Det sidste er vist et finere ord for, om det hjælper at bure folk længe inde, så de ikke laver det samme igen). Læs selv herom s. 115 ff og særlig fra side 124. Der er mange andre forfattere og bidrag.

Årsberetningen er på 226 sider, hæftet og fås via Studenterbogladsen, Studiestræde 3, 1455 København K, tlf. 35 32 23 80, for 99 kr.